

Joan Barbarà i la bibliofília

Joan Barbarà (Barcelona, 1927-2013) va ser un dels gravadors catalans més acreditats del segle XX; segons Francesc Miralles, des del punt de vista tècnic, possiblement en fou el millor. A més de l'obra pròpia, va obrir el seu taller a altres artistes (Joan Miró, Pablo Picasso, Eduardo Chillida, Antoni Tàpies, Joseph Beuys, Richard Hamilton, etc.) i col·laborà en la configuració de l'avantguardisme de la segona meitat del segle XX.

La seva activitat artística s'inicià a Barcelona a mitjan anys quaranta, en què començà a materialitzar un llibre, *Eivissa*, que va concloure sis dècades més tard, el 2008; en aquella època també va il·lustrar el llibre de Joan Triadú *Collsacabra: viatge iniciàtic*. El 1957 marxà becat a París, on, amb Lluís Bracons, va fundar l'Atelier de Recherches Plastiques et Techniques Calcographiques; també va treballar als tallers Leblanc i Lacourière, on Salvador Dalí li presenta els artistes més destacats del moment i on el 1959 s'estampà el tiratge de 263 exemplars (26 aigüatintes) de la *Tauromàquia* de Pablo Picasso.

Més tard, de retorn a Barcelona, va dirigir les edicions de bibliofília "La Cometa", de l'editor Gustau Gili, fins al 1975. De nou en el seu propi taller, estampà obra personal i de notables artistes, amb els quals obrí noves vies de recerca i experimentació del gravat. Va treballar especialment per a les edicions d'Aimé Maeght i Fritz Herlt.

Va ser membre de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi i de la Fundació Pilar i Joan Miró i va ser guardonat en diverses ocasions.

La Biblioteca de Catalunya disposa d'una bona part de la producció de Joan Barbarà, tant d'estampes, com matrius i llibres de bibliòfil, així com realitzacions específiques sobre ell.

Al llarg del 2014, poc després de la seva mort, es van muntar diferents exposicions d'homenatge a Joan Barbarà arreu d'Europa, en les quals es destacaven les facetes de pintor, dibuixant i gravador; en aquesta ocasió, la Biblioteca de Catalunya incideix en la seva relació amb els llibres.

Joan Barbarà cercava en els llibres l'harmonia intel·lectual alhora que, contràriament, li servien per a mantenir-lo en tensió, motivar-lo i impulsar el procés creatiu. Les lectures de Barbarà no han desaparegut amb ell, són tangibles en els seus treballs.

Roser Pintó Fàbregas, Unitat Gràfica
Tristan Barbarà Trenkle

1: Un projecte de vida

Maqueta per l'edició de l'obra Eivissa / Barbarà. [1960-2000]. [59] p. il., aiguafort; 29 x 37 cm i menys. Top. XXIII Barbarà B 6.

Eivissa: esguard sobre les Pitiüses / [vint-i-tres aiguaforts de] Joan Barbarà ; Miquel Dolç, Baltasar Porcel, Joan Triadú. [Barcelona] : Taller 46-Barbarà, 2008. [92] p. il., aiguafort; 23 x 42 cm. Top. 096-FGol-71 pla.

[Eivissa] / Barbarà. [Barcelona : l'autor, 2008]. 1 carpeta (35 estampes) : aiguafort, aigüatinta; 23 x 43 cm. Top. 096-FGol-72 pla.

Eivissa des de Formentera / Barbarà. [Barcelona : l'autor, 1967]. 1 estampa : aiguafort, aigüatinta; imatge 12 x 47 cm, full 33 x 52 cm. Top. XXIII Barbarà M 9.

[Eines i estris per gravar de Joan Barbarà]. [194--2013].

2: Obra pròpia: gran format

Empúries, inici d'un retorn / [és fruit d'una col·laboració entre l'artista gravador Joan Barbarà i Alexis Eudald Solà filòleg i neohel·lenista]. Barcelona : Joan Barbarà, 1992 (Barcelona : Delta-Gràfic : Grafos-Art sobre Paper : J. Barjau). [52] p. : principalment il. col. ; 58 cm. Top. 096 Bar GFol.

De París a Olot / [aiguaforts: Joan Barbarà ; text: Joan-Lluís de Yebra ; glossa: Josep M. Lloró Soler ; presentació: Josep M. Cadena ; epíleg: Joan Triadú]. Barcelona : Fundació Xavier Nogués, 2005. [32] f. amb làm. : il., col. ; 57 x 49 cm. Top. 096 (Bar) Yeb GFol.

[Paris, Pont Neuf] / Barbarà. [Barcelona : Taller 46-Barbarà, 199?]. 1 estampa : aiguafort; imatge 14 x 32 cm, full 25 x 45 cm. Top. XXIII Barbarà B 15.

3: Obra pròpia: petit format

La Masia : [11 aiguaforts : selecció d'onze gravats a l'aiguafort / originals de Joan Barbarà ; amb un poema inèdit de Rafael Santos Torroella]. Barcelona : Taller 46, 1984. Portada, poema, 11 làm., 2 f. Top. XVII.4 B R. 23099 (carpeta).

Dibuix preparatori de La Masia. [1984]. 1 dibuix : llapis; 25 x 20 cm. Top. XXIII Barbarà B 8.

[Masia amb porxo] / [Joan Barbarà]. 1984. 1 matriu calcogràfica : coure; 7 x 18 cm. Top. MC 5288.

[El Pou] / [Joan Barbarà]. 1984. 1 matriu calcogràfica : coure; 10 x 21 cm. Top. MC 5288.

Joan Barbarà. La Masia : col·lecció de les planxes i estampes ingressades a la Biblioteca de Catalunya. [Barcelona] : Diputació de Barcelona. Biblioteca de Catalunya, DL 1986. 15 p. : il.; 24 cm. Top. 76-8-C 3/8.

Taliésin / poème de François Brousse ; accompagné d'une gravure originale de Joan Barbarà. Barcelona: Tristan Barbarà : la Licorne Ailée, 2012. [16] p : il., aiguafort; 34 cm. Top. 096-Fol-574.

Hymne au soleil / poème de Akn-en-aton, adapté par François Brousse ; accompagné d'une gravure originale de Joan Barbarà. Barcelona : Tristan Barbarà : la Licorne Ailée, 2012. [10] p. : il., aiguafort; 34 cm. Top. 096-Fol-573.

4: Participacions

El Collsacabra : itinerari espiritual / Joan Triadú; amb vint-i-tres il·lustracions de Joan Barbarà. Barcelona : Els Cinquanta-Cinc, [1946]. 214 p. : il.; 29 cm. Top. 096-Fol-14.

El Collsacabra / Joan Triadú ; amb vint-i-tres il·lustracions de Joan Barbarà. 2a ed. Barcelona : Proa, 1994. 209 p. : il.; 25 cm. Top. 2002-8-4897.

Himnes homèrics / [Homer] ; traducció en vers de Joan Maragall. Barcelona ; [Madrid] : [Ministerio de Educación Nacional, Dirección General de Bellas Artes], 1964. 57 p. : il.; 24 x 33 cm. Top. 2003-Fol-1619.

La Cançó d'amor i de mort del corneta Christoph Rilke / Rainer Maria Rilke ; traducció, Carles Riba; pròleg, Salvador Espriu ; il·lustracions, Barbarà. Barcelona : [s.n.], 1965 (Gràphic Andros). 93 p. : il.; 25 cm. Top. 096-4-211.

[Homenatge a Walter Benjamin : exposició col·lectiva]. Barbarà. [Barcelona: l'autor, 1994]. 1 estampa : aiguafort, gofrat; 20 x 20 cm.

5: Projectes inèdits

Maqueta per l'edició de l'obra Menorca / [Joan Barbarà]. [1980-2005]. [24] f. il. ; 28 x 39 cm i menys. Top. XXIII Barbarà B 11.

Maqueta per l'edició de l'obra Mallorca / [Joan Barbarà]. [2005]. [21] f. il. ; 35 x 50 cm i menys. Top. XXIII Barbarà B 2.

Maqueta per l'edició de l'obra Un text gironí amb disset gravats / [Joan Barbarà]. [1983-1990]. Top. XXIII Barbarà B 4.

[Carrers de Girona] / Barbarà. [Barcelona : l'autor, 1995]. 1 estampa : aiguafort, aiguatinta ; imatge 29 x 53 cm, full 37 x 60 cm. Top. XXIII Barbarà M 2.

6: El seu món

[Richard Wagner] / Barbarà. [Barcelona : l'autor, 1997]. 1 estampa : aiguafort; imatge 20 x 15 cm, full 40 x 31 cm. Top. XXIII Barbarà B 14.

[Retrat de Victor Hugo] / Barbarà. [Barcelona : Tristan Barbarà, 2009]. 1 estampa : aiguafort; imatge 25 x 50 cm, full 50 x 36 cm. Top. XXIII Barbarà B 13.

[Retrat de d' Albrecht Dürer] / J. Barbarà. [Barcelona : l'autor, 1970]. 1 estampa : aiguafort; imatge 25 x 50 cm, full 50 x 36 cm. Top. XI.4 BC 10.

[Barca dins l'aigua] / [Barbarà]. [Barcelona : l'autor, 1967]. 1 estampa : aiguafort, aiguatinta ; imatge 14 x 46 cm, full 20 x 60 cm. Top. XXIII Barbarà M 1.

[Bodegó] / [Joan Barbarà]. [2003]. 1 matriu xilogràfica : pi ; 32 x 61 cm. Top. MX 7271.

Projecció de «curtmetratges»

Mare Nostrum / texto y música original, realización y edición, Juan Waelder. 2013. 1 videodisc (DVD) (8 min) : col., so. Top. DVD 2482.

A propósito de Joan Barbarà / direcció y realizació, Juan Waelder. 2014. 1 videodisc (DVD) (32 min) : col., so. Top. DVD 2481.

Joan Barbarà i la bibliofília

De l'1 al 30 de setembre de 2015

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 04

A/e: bustia@bnc.cat

<http://www.bnc.cat>

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h

Dissabtes, de 9 a 14 h

